

Introducere

2

ROMÂNIA
MINISTERUL CULTURII ȘI CULTELOR

ORDIN nr. 2090 din 05.03. 2008

367

Având în vedere Decretul Președintelui României nr. 854/2005 pentru numirea unui membru al Guvernului;

În conformitate cu prevederile art. 12 alin. (1) – (5) din Legea nr. 182/2000 privind protejarea patrimoniului cultural național mobil, cu modificările și completările ulterioare;

Ținând seama de Hotărârea de Clasare nr. 7452/2/18.12.2007 a Comisiei Naționale a Muzeelor și Colecțiilor;

În temeiul prevederilor art. 11 alin. (4) din Hotărârea Guvernului nr. 78/2005 privind organizarea și funcționarea Ministerului Culturii și Cultelor, republicată,

Ministrul Culturii și Cultelor emite următorul

ORDIN:

Art. 1 (1) Se clasează în patrimoniul cultural național mobil, în categoria juridică " Tezaur ", 22 (douăzeci și două) bunuri culturale mobile cu semnificație etnografică (icoane pe sticlă), aflate în patrimoniul Muzeului Național al Satului " Dimitrie Gusti ", prevăzute în Anexă.

(2) Anexa face parte integrantă din prezentul Ordin.

Art. 2 Direcția Muzeu, Colecții, Garanții Guvernamentale va lua toate măsurile necesare pentru aducerea la cunoștință a prevederilor prezentului Ordin Muzeului Național al Satului " Dimitrie Gusti ", în vederea punerii lui în aplicare.

ADRIAN IORGULESCU,

MINISTRUL CULTURII ȘI CULTELOR

Scuat

FIȘĂ STANDARD
CLASARE ÎN CATEGORIA TEZAUR — ICOANE

Nr. crt.	Denumirea bunului cultural	Autor(i), atelier, marcă, școală, atribuire (după caz)	Titlul sau tema (dacă este cazul)	Material, tehnică, dimensiuni (eventual dimensiunile suportului) și alți parametri de identificare (după caz)	Dată, anul fabricației (după caz)	Observații (documente de referință, antecedente, stare de conservare, cantitate, date speciale + prezența semnăturilor, inscripțiilor, mărcilor ș.a.)
(1.1)	(1.2)	(1.3)	(1.4)	(1.5)	(1.6)	
1.	Icoană sticlă Nr. inv. 15	Atelier: Zonă/centru: Nicula, Cluj	"Întâmpinarea Domnului"	Materiale: sticlă lucrată manual (glajă), negru de fum, culori tempera, foiță de aur, lemn de brad Tehnică și unelte: Pictură pe dosul sticlei („în oglindă”), desenat cu penița, pictat cu pensula, foiță aplicată; tăiat, clopîit, fasonat, îmbinare cu pene, prindere în cule de fier. Forma_Piese : Dreptunghiulară, o piesă compusă din icoană, ramă și „spate”. Decor : Temă rară în iconografia românească ce reprezintă scena primirii, întâmpinării Domnului la Templu la 2 februarie, deci la 40 de zile de la naștere. Iisus este ținut pe genunchi de Simeon marele preot (așezat pe 2 suprafețe dreptunghiulare), în spate fiind Iosif ce aduce turmele pentru a fi sacrificate și Fecioara Maria. Cromatica simplă (haine roșii și verzi cu bricuri albe), fond albastru cobalt și maro de pământ. Caracteristica specifică icoanelor de Nicula - chenar pe 3 laturi cu S-uri (culcate) albe pe fond maro - roșcat. Pe un colț al chenarului se lasă o perdea (draperie) albă cu bricuri gri. Caracteristici: decor sumar, contururile puse în evidență de linii gri; ochii: arce de cerc cu punct, păr negru. Iosif și Iisus - desculți. Conform erminilor din Icoană lipsesc: biserica, masa cu acoperământul, cădelnița și Procița Ana cu sulul cu slovele. „Acest prunc făcut-o cerul și pământul” Cromatica : albastru - cobalt (fond), maro, alb, roșu, verde, negru, gri. Dimensiuni: f=rama 1,5 cm L=31 cm l=26 cm g=rama 3cm	2/2 sec. XVIII	Stare de conservare: satisfăcătoare
2.	Icoană sticlă nr. inv. 400	Atelier: Zonă/centru: Nicula, Cluj	"Masa Raiului"	Materiale: sticlă, culori tempera, lemn de brad. Tehnică și unelte : Desenat cu penița și pensula, pictat în tehnica Inversă - „în oglindă”, pictat cu pensula; tăiat; clopîit; scobit; Îmbinare cu pene și cule. Forma_Piese: Dreptunghiulară; o piesă compusă din icoană, ramă și spate la icoană. Decor: Suprafața icoanei este împărțită în 5 romburi și 4 triunghiuri prin benzi colorate late compuse din linii late roșii, mărginite de benzi înguste verzi. Intersecția benzilor colorate este	1/4 sec. XIX	Stare de conservare: foarte bună Inscripții: IC XC - pe aureola lui Iisus.

			acoperită de flori mari roșii cu alb și grenă. Același tip de floare se găsește și în rombul central. În cele 4 triunghiuri se găsesc câte 3 frunze orientate spre exterior. În cele 4 romburi se găsesc cei ce iau loc la Masa raiului: Fecioara cu Pruncul (dreapta sus), IC-XC (stânga sus), Sf. Nicolae (în dreapta jos) și Sf. Paraschiva (în stânga jos). Maica cu pruncul: Maica de tip Hodighitria (călăuzitoarea), cu pruncul Iisus în brațe (Emanuel); ICXC cu globul în dreapta, cu stânga binecuvântează. Sf. Nicolae cu Evanghelia în mâna dreaptă poartă coroană; Sf. Paraschiva ține crucea și ramura – însemnele specifice. Cromatică: fond: galben, bleu, roșu, alb, verde, alb, albastru, galben, negru, maro. Dimensiuni: f=rama - 1 cm L=31,5 cm l=25 cm g=rama 2,5cm			
3	Icoană sticlă nr. inv. 1212	Atelier: Zonă/centru: Nicula	"Masa Raiului"	Materiale: glajă ("sticlă trasă la mână"), vopsele, lianți, (clei de oase, ulei de in), soluții de fixare (oțet, albuș de ou, fiere de bou), foiță de aur, lemn de brad. Tehnică și unelte: Pictură tempera pe dosul sticlei (în oglindă), contururi trase cu penița, pictat cu pensula; foiță aplicată; rama: tăiat, geluit, îmbinare cu pene. Forma Piese: Dreptunghiulară; o piesă compusă din: pictură, ramă, capac. Decor: "Masa raiului" este simbolizată printr-un romb central pe ale cărui laturi se sprijină alte 4 romburi în care sunt înscrise participanții la ospățul cereșc, Maria cu pruncul Iisus în brațe (în dreapta), Iisus în stânga, Sf. Nicolae (dreapta jos) și Sf. Paraschiva (stânga jos). Romburile sunt conturate de benzi împodobite cu câte o rozetă în punctele de înțrucișare. Rombul central include un motiv geometric: steaua în cinci colțuri înscrisă în 2 cercuri concentrice; cercul exterior are de jur-împrejur semicercuri. Desen neglijent, de o mână neexperimentată; fețele cu ochi de o jumătate de punct cu o linie deasupra. Hainele au faldurile marcate doar de tuș negru și pete mari de culoare. Cromatică: albastru - gri (fondul romburilor cu sfinți), maron (fondul jumătăților de romburi), roșu, alb, verde, negru, auriu (fondul rombului central, sabia și crucea Sf. Paraschiva). Dimensiuni: f=1,5 cm L=32 cm l=28 cm g=rama 3	3/4 sec. XIX	Starea de conservare: satisfăcătoare, rama deteriorată. Inscripții: Masa Raiului – în rombul central
4	Icoană pe sticlă nr. inv. 2641	Autor: Simion Poenaru Atelier: Zonă/centru: Laz, Valea Sebeșului	"Cina cea de taină"	Materiale: Sticlă, culori tempera, foiță de aur, lemn Tehnică și unelte: Pictură pe dosul sticlei în tehnica în oglindă; pictat cu pensula; foiță aplicată; tăiat, cioplit, fasonat; îmbinare cu pene. Forma Piese: Dreptunghiulară; o piesă compusă din icoană, ramă și dos. Decor: Icoana reprezintă masa luată de Iisus Hristos împreună cu ucenicii, în seara dinaintea răstignirii. Conform erminilor scena reprezintă masa cu bucate (o cană de vin și un pahar) la care stă Hristos și apostolii. În stânga lui Iisus stă Ioan plecat cu capul pe inima lui Iisus. Iuda nu stă la dreapta lui Iisus ci într-un plan mai apropiat, ținând în mână punga cu arginți. Autorul a încărcat mult masa. Spre a se sugera interiorul, în spatele personajelor, se află o arcadă cu ferestre și motive geometrice: puncte, zig-zag, opturi. Pe fondul albastru închis se disting "flori" din puncte albe și stelute. Un chenar pe 3 laturi prezintă pe fond galben "lanț" și 2 flori mari cu lămpi ce atârnă până la capetele sfinților. Bricuri albe și flori în puncte decorează îmbrăcămintea. Cromatică: Fond: albastru și galben; roșu, verde, gri, roz, bej, galben, auriu Dimensiuni: f=2,5 cm L=52,5 cm l=46,7 cm g=rama 5,3 cm	1/4 sec. XIX	Stare de conservare: Colț spart Inscripții: Cina cea de taină - cu alb în interiorul
5	Icoană pe sticlă nr. inv. 2644	Autor: Simion Zugravu Atelier: Zonă/centru: Laz, Valea Sebeșului	"Sf. Nicolae"	Materiale: glajă (sticlă de manufactură), culori de pământ; foiță argintie. Tehnică și unelte: Pictură pe dosul sticlei în tehnica „în oglindă”, pictat cu pensula, fondul aplicat pe „zemuri” din folie argintie; tăiat, cioplit, scobit, îmbinare cu pene. Forma Piese: Dreptunghiulară; o piesă compusă din: icoană, ramă și spate la icoană. Decor: Icoana îl reprezintă pe Sf. Nicolae (sf. sec. 2 - c. 342 d. HR.) - Sfânt lerarh sărbătorit la 6 decembrie. Sfântul este așezat pe un tron bogat ornamentat, binecuvântează cu dreapta și cu stânga sprijină Evanghelia. Stiharul verde este acoperit de sacos în tonuri de galben. Epitrahilul (patrafirul) brodat cu motivul crucii și serafim. Lipsește bedernița. Nicolae este bătrân cu barba rotundă și poartă pe cap mitră care desparte în 2 aureola. La dreapta	2/4 sec. XIX	Stare de conservare: foarte bună

				sfântului, în dreptul aureolei Iisus Hristos îl întinde Evanghelia; la stânga lui stă Maica Domnului care îl întinde un omofor. Desen elaborat cu foarte multe detalii ornamentale: puncte; lanț; flori; steluțe. Chenarul încadrează icoana pe trei laturi; rama vopsită în două culori (maro și bleumarin) cu flori realizate din puncte albe. Cromatica: fond: argintiu, gălbui, verde, ceru, roșu, maro, gri Dimensiuni: l=2 cm L=46,5 cm l=41,5 cm g=rama 5,3 cm		
6	Icoană pe sticlă nr. inv. 2646	Autor: Atelier: Zonă/centru: Ierneuțeni	"Sf. Constantin și Elena"	Materiale: sticlă, culori tempera; foiță de aur, tuș, lemn de brad. Tehnică și unelte: Pictură pe dosul sticlei în tehnica „în oglindă”, contururi cu tuș în peniță; pictat cu pensula; tăiat, cioplit, scobit, îmbinare cu pene. Forma/Piese: Dreptunghiulară; o piesă compusă din: icoană, ramă și spate la icoană. Decor: Icoana îl reprezintă pe Sf. Împărați Constantin și Elena susținând crucea; Sfânta cruce descoperită de Elena și înălțată pe "locul Căpățânil" (Golgota). Cei doi sfinți îmbrăcați cu veșminte împărătești poartă coroane; ambele aureole lipsesc, dar sunt suplinate de fondul auriu. În mâini poartă sceptre împărătești. Pământul este sugerat de linii curbe de tuș și colorat în verde. Întreaga scenă este încadrată pe trei laturi de chenar albastru cu "zale" albe. Mantile cu coroanele sunt ornamentate cu flori (centru - verde, înconjurat de puncte albe). Proportii cap-trup - 1 la 7 de la talie în jos (5 din 7). Sărbătorii în religia ortodoxă la 21 mai. Cromatica: fond: auriu; alb, verde, albastru; ornamente: cărmăzuiu, albastru, verde, alb, gri, negru, maro. Dimensiuni: l=3,5 cm L=45 cm g=rama 3,5 cm	4/4 XVIII	Stare de conservare bună Inscripții: Constantin și Elena deasupra coroanelor
7	Icoană pe sticlă nr. inv. 2811	Autor: Atelier: Zonă/centru: Laz, Valea Sebeșului	"Sfântul Ioan Botezătorul și Sfântul Haralambie"	Materiale: "Glaja" (sticlă lucrată manual), culori tempera, hârtie argintată, lemn de brad. Tehnică și unelte: Pictură pe dosul sticlei în tehnica "în oglindă", desenat cu pană de găscă; pictat cu pensula, foiță aplicată, tăiat, cioplit, scobit, fasonat, îmbinare cu pene și cuie. Forma/Piese: Dreptunghiulară; o piesă compusă din: icoană, ramă și spate la icoană Decor: Icoana îl reprezintă pe Sf. Ioan Botezătorul și Sf. Haralambie: Sf. Ioan cu aripi apare îmbrăcat într-o blană din păr de cămilă prinsă cu o cingătoare, peste ea poartă o mantie; cu dreapta binecuvăntează și cu stânga susține crucea și un sul cu inscripție. La picioarele lui, pe o tîpsie, capul tăiat sugerând martiriul său. Sf. Haralambie la stânga lui Ioan, este îmbrăcat în haine bogat ornamentate de arhioren. Cu dreapta binecuvăntează și cu stânga strânge la piept Evanghelia. Aureole duble cu roșu în mijloc pentru a face distincția dintre fond și aureolă. Chenar triplu pe 4 laturi: 1) în interior - roșu cu V-uri albe; la mijloc argintiu cu frunzulițe (verzi și galben auriu) alternate cromatic; la exterior albastru închis cu linii albe. Bricuri albe și negre. Cromatica: fond argintiu; verde, maron, bleu, roz, negru Dimensiuni: l=2,5 cm L=43 cm l=37,7 cm g=rama 4,7 cm	3/4 sec. XIX	Stare de conservare: bună Inscripții: Cap IOAN; Cap: M (pe fondul deasupra aureolelor)
8	Icoană pe sticlă nr. inv. 4492	Autor: Savu Moga Atelier: Zonă/centru: Arpașu de Sus, Țara Oitului	"Învierea lui Iisus"	Materiale: sticlă „glajă”; culori tempera, ou, foiță argintată, lemn de brad. Tehnică și unelte: Pictură pe dosul sticlei în tehnica „în oglindă”; desenat cu pana, pictat cu pensula, foiță aplicată; tăiat, cioplit, scobit, fasonat, îmbinare cu pene și cuie. Forma/Piese: Dreptunghiulară; o piesă compusă din: icoană, ramă și spate la ramă. Decor: Temă ce combină două scene biblice și anume învierea și înălțarea lui Iisus. Astfel Iisus pășind pe nori, binecuvăntează cu dreapta și în stânga ține o flamură cu cruce. La dreapta lui un Înger se roagă stând pe capacul pietrei de mormânt. Sub Iisus ostașii, cu săbii și lănci: unul ținând sabia ridicată, ceilalți dormind. La stânga lor, aducătoarele de mir venind cu uleiuri sfinte. Pe laturile lungi, borduri cu flori mari, frunze, cercuri argintii pe fond verde despărțite de icoană prin linii paralele. Iisus are aureolă cruciformă. Fond: zemuri gălbui și foiță aplicată; nori - roșii și verzi la fel și dalele din fața pietrei de mormânt. Cromatica: fond: gălbui - argintiu; roșu, verde, alb, roz, maro, argintiu Dimensiuni: l=3 cm L=43 cm l=36,5 cm g=rama 5	1864	Stare de conservare: foarte bună

9	Icoană pe sticlă nr. inv. 4493	Autor: Savu Moga Atelier: Zonă/centru: Laz, Valea Sebeșului	"Sfinții împărați Constantin și Elena"	Materiale: Sticlă, culori tempera, ou, foiță argintată, lemn de brad. Tehnică și unelte: Pictura pe dosul sticlei în tehnica "în oglindă", desenat cu penița, pictat cu pensula, foiță aplicată; tăiat, cioplit, fasonat, îmbinate cu pene. Forma_Piese: Dreptunghiulară; o piesă compusă din: icoană, ramă și spate la ramă. Decor: Sfinții împărați Constantin și mama sa Elena sprijină crucea pe care a fost răstignit Iisus, pierdută și găsită de ei. Scena este dominată de cruce sprijinită de pământ. Brațele crucii, treflate, cuprind între ele frunze mari. În dreapta crucii este Elena, de fapt copierea icoanei, după izvod s-a făcut invers, astfel deasupra inscripția îl numește pe Constantin. Măinile ce nu sprijină crucea nu poartă nimic (lipsa însemnelor puterii). Aureole complete, coroane pe cap. Chenar pe 3 laturi, simplu (albastru), lătura superioară prezentând semicercuri ce sugerează falduri. Spre exteriorul chenarului - benzi oblice de culoare alternate. Pământul sugerat de semicercuri diferit colorate. Cromatică: fond: argintiu, albastru închis, verde, gălbui, negru, roșu Dimensiuni: $\hat{h}=2,5$ cm $L=45$ cm $l=39,7$ cm $g=$ rama 6 cm	3/4 sec. XIX	Stare de conservare: foarte bună
10	Icoană pe sticlă nr. inv. 17967	Autor: Ion Moraru Atelier: Zonă/centru: Săliște, Mărginimea Sibiului	"Sfântul Nicolae"	Materiale: „Glață” (sticlă trasă la mână), vopsele, lianți (oțet, albuș de ou, fiere de bou), lemn de brad, foiță de aur. Tehnică și unelte: Pictură tempera pe dosul sticlei, contur tras cu penițe după izvod, pictat cu pensula, foiță aplicată; ramă: tăiat, geluit, îmbinare cu pene, pictat. Forma_Piese: Dreptunghiulară; o piesă compusă din: geam pictat, ramă, capac din trei scânduri. Decor: Icoana îl reprezintă pe Sfântul Nicolae arhieru stând pe tron, cu dreapta binecuvântează și cu stânga sprijină Evanghelia. De o parte și de alta a tronului se află cele trei fete sărace (în stânga) și tatăl acestora (în dreapta) toți cu mâinile la piept. Aureola este întreruptă de coroană având în stânga și în dreapta, încadrată în dreptunghi, - inscripția. Întreaga scenă este binecuvântată de Iisus și Maria. Tronul, coroanele, broderiile sunt desenate neglijent, migala desenului a fost înlocuită printr-o țesătură de linii care nu mai reaspectă forma. Coloritul pe tonuri închise. Ochii - punct negru cu trei linii deasupra, roșu în obraji, umbre cu bejuri și griuri. Rama a fost pictată cu flori mari (trandafiri) unite în ghirlandă, prin frunze. Cromatică: Fond bleu-gri, roșu în degrade, mov, albastru Prusia, verde de China, alb, gri, bej, auriu (aureole, tron, evanghelie, haine). Dimensiuni: $\hat{h}=2$ cm $L=51$ cm $l=46$ cm $g=$ rama 5,5 cm	3/4 sec. XIX	Stare de conservare: bună
11	Icoană pe sticlă nr. inv. 19657	Autor: Matei Țimforea Atelier: Zonă/centru: Cârțișoara, Țara Oltului	"Sfântul Nicolae"	Materiale: sticlă prelucrată manual (glață), culori tempera, lianți (fiere de bou, clei de oase, oțet), foiță de aur, lemn de brad, cuie de fier. Tehnică și unelte : Pictură pe dosul sticlei în tehnica „în oglindă”; desenat cu penița; pictat cu pensula, foiță aplicată; tăiat, cioplit, fasonat, îmbinare „cu pene”; cuie de fier. Tehnică și unelte : Pictură pe dosul sticlei în tehnica „în oglindă”; desenat cu penița; pictat cu pensula, foiță aplicată; tăiat, cioplit, fasonat, îmbinare „cu pene”; cuie de fier. Forma_Piese: Dreptunghiulară; o piesă compusă din: icoană, ramă și spate la ramă. Decor: Scena iconografică reprezintă pe Sf. Nicolae „mare arhieru”; așezat pe tron. De o parte și de alta a tronului, în nori, Fecioara Maria și Iisus Cristos. La baza tronului, în dreapta, „cele trei fete sărace” și, în stânga, „Tatăl”; Sf. Nicolae este supradimensionat în relație cu celelalte personaje. Desen cu tuș subțire. Cromatică vie în tonuri calde. În locul chenarului caracteristic autorului, scena este înconjurată de flori cu tije lungi dispuse în formă de ruță. Pământul este sugerat de linii cu tușe de culoare alternate ritmic. Fondul albastru deschis are jocuri de intensitate. Cromatică: fond: albastru Dimensiuni: $\hat{h}=2,5$ cm $L=54$ cm $l=48,5$ cm $g=$ rama 5 cm	1883	Stare de conservare: foarte bună

12	Icoană pe sticlă nr. inv. 19738	Autor: Atelier: Zonă/centru: Nicula	„Punerea în mormânt”	<p>Materiale: sticlă lucrată manual (glajă), culori tempera, lianți 4/4 secol XVIII (clei de oase, oțet, albuș de ou), foiță de aur, lemn de brad, cuie de fier.</p> <p>Tehnică și unelte: Pictură pe dosul sticlei în tehnica "Inogindă"; desenat cu pana, pictat cu pensula; foiță aplicată; tăiat, cloplit, scobit, fasonat; îmbinare cu "pene" și cuie de fier (ciocan, rindea); încheiat.</p> <p>Forma_Piese: Dreptunghiulară; o piesă compusă din: icoană, ramă și "dos" (spate la ramă)</p> <p>Decor: Icoana reprezintă scena punerii în mormânt a lui Iisus; 2 apostoli țin lințolul la cap și la picioare. Maria, în plan central, e înconjurată (în plan secund) de femeile sfinte. Scena este simplificată față de erminii (lipsește Îngerii și ceilalți apostoli), în mare parte datorită dimensiunilor reduse ale icoanelor niculene. Scena este străjuită de o imensă cruce roșie (simbolul morții lui Iisus). La colțuri și la partea inferioară falduri de draperii. Fondul bicolor. Specificitatea centrului: desen, cromatică (pigmente) specifică - maron, albastru, ocru. Rama vopsită în 2 culori.</p> <p>Cromatica: ocru, albastru închis, maron, roșu, alb, verde, negru, auriu</p> <p>Dimensiuni: f=1,3 cm L=30,5 cm l=25,5 cm g=rama 3 cm</p>	4/4 sec. XVIII	<p>Stare de conservare: foarte bună, foița de aur exfoliată.</p>
13	Icoană pe sticlă nr. inv. 22743	Autor: Atelier: Zonă/centru: Nicula	„Maica Domnului cu pruncul”	<p>Materiale: Sticlă lucrată manual (glajă); culori tempera; lianți (fiere de bou, oțet, ou); brad.</p> <p>Tehnică și unelte: Pictură pe dosul sticlei (tehnica "In oglindă"); desenat cu pana; pictat cu pensula; tăiat; cloplit; fasonat; îmbinare cu pene și cuie de fier.</p> <p>Forma_Piese: Dreptunghiulară; o piesă compusă din: icoană, ramă, "dos" la ramă (spate).</p> <p>Decor: Temă răspândită în iconografia pe sticlă, stilul de abordare dovedește un izvor de factură catolică (probabil slovac). Abaterile de la iconografia ortodoxă: pruncul înfășat stă culcat în brațele Mariei; maforionul tratat neobișnuit: din maforionul care acoperă capul a rămas numai bordura (zimții dispuși ca o diademă pe cap). Influența catolică se demonstrează și prin "flăcările" care ies din inima Mariei. Apartenența la centrul de la Nicula și la "ortodoxism": cele trei stele de pe maforion. Scena este încadrată de o "rujă" de trandafiri, care împarte fondul în două spații colorate diferit; culoarea (pigmenții) specifici Niculei.</p> <p>Cromatica: ocru și maro (fonduri); roșu, alb, negru.</p> <p>Dimensiuni: f=4,5 cm L=31 cm l=26,5 cm g=rama 3 cm</p>	1/2 sec. XIX	<p>Stare de conservare: bună; culoarea exfoliată pe mici porțiuni..</p>
14	Icoană pe sticlă nr. inv. 24961	Autor: Atelier: Zonă/centru: Șcheii Brașovului, Țara Bârsei	"Sfântul Nicolae"	<p>Materiale: sticlă, vopsele, lianți (ulei de in, clei de oase); soluții de fixare (oțet, albuș de ou, fiere de bou), lemn.</p> <p>Tehnică și unelte: Pictură în tempera pe spatele - "dosul" sticlei cu "șablonul". Se trag contururile cu negru, se "urzesc" figurile, se scriu literele bisericești, se face despărțământul hainelor, "faldurile", umbrirea și umplerea suprafețelor conturate. După uscare, "se pune fondul și foița aurie". Unelte: pensule și "izvod" (șablon).</p> <p>Forma_Piese: Dreptunghiulară - sticlă pictată și ramă. Rama originală a fost înlocuită. Actuala ramă este lucrată din șipculițe cu profilul semirotund. "Capacul" - o bucată de carton peste care a fost lipită hârtie albă.</p> <p>Decor: Pe axa central-verticală a compoziției și ocupând aproape întreaga suprafață a icoanei este reprezentat Sfântul Nicolae în costum de episcop: o cămașă roșie cu gulerul aurit și decorat cu S-uri înălțuite, tunică cu mâneci largi, tot roșie, decorată și la manșete și la poală tot cu S-uri pe fond aurit, un epitrahil maron cu patru cruci mari negre, iar poala tunicii, o pată albastră cu faldurile punctate simetric de linii negre și albe. Pe cap poartă "mitra" episcopală cu calotă roșie decorată cu rozete negre și cu montură aurie cu S-uri înălțuite. Împrejurul capului "nimbul sanctificării". Personajul este surprins stând pe un jilț,</p>	3/4 sec. XIX	<p>Stare de conservare: nesatisfăcătoare - stratul de vopsea căzut pe mici suprafețe.</p>

				de-o parte și de alta a capului apar două capete de îngeri cu aripi galbene, pe câte un grup de nori pastelati. Icoana are pe latura stângă trei mari pete de culoare sugerând fragmente de motive florale; în partea dreaptă numai două. Cromatica: Roșu, galben, albastru, verde, maron, alb, gri, auriu. Dimensiuni: l=41,5 cm l=37,3 cm g=2 cm (cu rama)		
15	Icoană pe sticlă nr. inv. 25998	Autor: Atelier: Zonă/centru: Șcheii Brașovului, Țara Bârsei	"Maica Domnului cu Pruncul"	Materiale: Sticlă lucrată manual (glajă); culori tempera; lianț "Maica Domnului(albuș de ou, oțet, fiere de bou); foiță de aur aplicată; lemn de brad; cuie de fier. Tehnică și unelte: Pictură tempera pe dosul sticlei (tehnica în „oglină”), desenat cu penița; pictat cu pensula; foiță aplicată; tăiat, cioplit, fasonat; îmbinat cu pene și cuie de fier. Forma_Piese: Tradițională; o piesă compusă din: Icoană, ramă, spate la ramă. Decor: Icoana o reprezintă pe Maica Domnului cu pruncul. Temă frecventă în Șcheii apare sub formă neobișnuită a mamei alăptându-și pruncul, bogat drapată în maforion roșu cu o coroană purtată de îngeri. Figurile personajelor sunt mari, aduse în prim plan; fondul suprasaturat de elemente decorative înscrise în orice suprafață, cât de mică, rămasă liberă: flori diverse roșii, stele albe și roșii, draperii. Stridența cromatică și motivistica este stinsă de spațiul ocupat de personaje. Scena este încadrată pe trei laturi de un chenar îngust (motive geometrice - semicercuri, linii, arce de cerc). Icoana este „pe dos”: Iisus este susținut pe mâna dreaptă (Izvodul nu a fost pus pe dos). Îngerii susțin câte un cerc alb cu însemnele Maica Domnului inversate, deasupra îngerului din dreapta într-un dreptunghi alb. Cromatica: fond albastru; roșu, albastru, verde, negru, maro, auriu. Dimensiuni: l=rama: 6,5 cm L=69,5 cm l=64,7 cm g=3 cm	1/2 sec. XX	 Stare de conservare: bună Inscripții: Gavril, Maica Domnului
16	Icoană pe sticlă nr. inv. 26007	Autor: Atelier: Zonă/centru: Lancrăm, Valea Sebeșului	"Maica Domnului Îndurerată"	Materiale: „Glajă” (sticlă trasă la mână), vopsele, liant, ulei de in, soluții de fixare (oțet, albuș de ou, fiere de bou), lemn, foiță de aur Tehnică și unelte: Pictură tempera pe dosul sticlei (tehnica în oglindă”), desenat (contururi) cu pensula; vopsit cu pensula; fasonat; tăiat, cioplit, îmbinat cu pene și cuie de fier, vopsit Forma_Piese: Dreptunghiulară, o piesă compusă din Icoană (sticlă) și capac (dos) la ramă. Decor: Scena o reprezintă pe Fecioara Maria Îndurerată cu chipul trist și mâinile împreunate a rugăciune. Maforionul negru are marginile cu broderii de aur. Iisus Hristos este pe crucea de dimensiuni mici, cu trupul deformat, simbol al durerii Maicii Sale. Câmpul este compus cu flori realizate din puncte albe. Trei medaloane (flori, stilizate au înscrise în ele însemnele canonice). Aureola este întrepătrunsă de raze alternate cromatic în grupuri de triunghiuri. Rama vopsită în două culori cu motive pictate (puncte). Cromatica: albastru, negru, alb, verde, maro, grenă, auriu. Dimensiuni: l rama=5 cm L=61 cm l=48 cm g=3 cm	1/2 sec. XIX	Stare de conservare: foarte bună
17	Icoană pe sticlă nr. inv. 34233 (86651)	Autor: Tamaș Petru Atelier: Zonă/centru: Făgăraș, Țara Oltului	"Maica Domnului Îndurerată"	Materiale: "Glajă" - sticlă trasă la mână, culori tempera, oțet, clei de oase, fiere de bou, ulei de in, foiță de aur, lemn, cuie. Tehnică și unelte: Pictură pe dosul sticlei în tehnica "în oglindă"; desenat cu penița, pictat cu pensula, foiță aplicată; tăiat, cioplit, fasonat, îmbinare cu pene și cuie. Forma_Piese: Dreptunghiulară; o piesă compusă din: Icoană, ramă și "dos" la ramă. Decor: Personajul principal "Maica Îndurerată" domină scena. În partea dreaptă jos este zugrăvită scena răstignirii asupra căreia este îndreptată privirea Maicii Domnului. Fundalul răstignirii este construit dintr-o porțiune vălurită (pământul) și norii învolburati. Crucea roșie cu puncte albe. Maica Domnului cu palmele împreunate a rugă, frământare și durere, are capul plecat, fața ovală, cu pielea roză cu ușoare umbre de brun. Gura marcată cu roșu. Maforionul negru are marginile cu bordură aurie, are căptușeala verde. Bricuri albe, roșii, maro. Cămașa se vede la gât (roșie). La partea superioară, două medaloane susțin inscripțiile. Pe câmpul albastru - stele albe. Cromatica: albastru, negru, roșu, ocră, bej, maro, bleu, verde, auriu. Dimensiuni: L=52,5 cm l=46,3 cm g=3 cm (fără ramă)	2/4 sec. XIX	Stare de conservare: foarte bună

18	Icoană pe sticlă nr. inv. 38784 (91218)	Autor: Tamaș Petru Atelier: Zonă/centru: Făgăraș, Țara Oitului	"Tăierea capului Sf. Ioan Botezătorul"	Materiale: Sticlă prelucrată manual (glajă); lianți (oțet, albuș de ou, fiere de bou), lemn de brad; cuie de fier. Tehnică și unelte: Pictură pe dosul sticlei în tehnica („în oglindă”), pictat cu pensula, desenat cu pana tăiat, cioplit, fasonat, îmbinare cu pene și cuie de fier. Forma_Piese: Dreptunghiulară, o piesă compusă din icoană; ramă și spate de ramă (dos) Decor: Icoana reprezintă scena tăierii capului Sfântului Ioan Botezătorul (sărbătorită în biserică la 29 august). Închis de Irod lui Ioan Botezătorul i se taie capul la cerea Salomeei. Icoana prezintă un soldat care a tăiat capul lui Ioan și îl ține de păr; în partea stângă a icoanei în același plan, Salomeea ține o tîpsie cu capul lui Ioan așezat pe ea. În fapt ne este prezentată o narațiune a scenei biblice Deaupra și în sptaele celor două scene este desenat palatul. Pământul este redat prin alternarea benzilor de culoare (verde și maro) pe care sugerează iarba prin arce de cerc albe și negre. Fondul verde cu stele albe și roșii; la marginea superioară sunt dispuse pe toată lățimea falduri de draperie. Cromatica: Verde, maro, albastru, negru, alb, galben. Dimensiuni: l=rama 5 cm L=71 cm l=61,5 cm g=28 cm	1/2 sec. XIX	Stare de conservare: foarte bună
19	Icoană pe sticlă nr. inv. 38853 (91287)	Autor: Savu Moga (1816-1899) Atelier: Zonă/centru: Arpașu de Sus, Țara Oitului	"Sfânta Treime"	Materiale: sticlă lucrată manual; lianți (clei de oase, fiere de bou, oțet, albuș de ou); lemn de brad, cuie de fier. nr. inv. 38853 28 Tehnică și unelte: Pictură pe dosul sticlei în tehnica "în oglindă"; desenat cu penița; pictat cu pensula, tăiat; fasonat; îmbinare cu pene și cuie de fier. Forma_Piese: Dreptunghiulară; o piesă compusă din: icoană, ramă și "dos" la ramă (spate). Decor: Icoana reprezintă scena Sfintei Treimi (Dumnezeu Tatăl, Iisus Hristos și Sfântul Duh reprezentat de un porumbel înconjurat de raze). Dumnezeu Tatăl și Iisus sunt așezați pe tronuri din nori, la picioarele lor o biserică cu turle. Dumnezeu ține în mâna stângă sceptra, cu dreapta binecuvăntează. Iisus la dreapta tatălui sprijină cu mâna dreaptă crucea răstignirii. Aureolele sunt înconjurat de raze. Sfântul Duh este înconjurat de șase serafimi. Întreaga scenă este încadrată de chenar pe patru laturi. Laturile lungi, bordură de romburi în lanț cu marginile dublate și alternate cromatic, mărginit spre centru de linii duble (linii verticale "funie"). Pe laturile scurte, chenarul este mărginit de aceleași linii duble, sunt decorate cu "solzi" la partea superioară și inscripții și datarea la partea inferioară; spre câmp, chenarul este decorat cu motive baroce (semicercuri și linii paralele). Cromatica: ocră și roșu (fond); alb, gri, roșu, verde, albastru, maro, auriu, negru. Dimensiuni: L=47,5 cm l=42 cm g=2,5 cm (fără ramă)	1871	Stare de conservare: foarte bună Inscripții: G A 1871
20	Icoană pe sticlă nr. inv. 38862 (91296)	Autor: Savu Moga (1816-1899) Atelier: Zonă/centru: Arpașu de Sus, Țara Oitului	"Sf. Gheorghe și Sfântul Teodor Tiron"	Materiale: Sticlă prelucrată manual (glajă); lianți (oțet, albuș de ou, clei de oase, fiere de bou), lemn de brad; cuie de fier, culori tempera, foiță de aur. Tehnică și unelte: Pictură pe dosul sticlei în tehnica „în oglindă”, pictat cu pensula, desenat cu pana, foiță de aur, tăiat, cioplit, fasonat, îmbinare cu pene și cuie de fier. Forma_Piese: Dreptunghiulară, o piesă compusă din icoană; ramă și spate de ramă (dos). Decor: Icoana îl prezintă pe sfinții miliatri Theodor Tiron și Gheorghe omorând balauri; scena este încadrată de un chenar lat cu linii oblice din tuș și alternate cromatic (alb, roșu); pământul redat prin fond de culoare - ocră și tușe de culoare roșie. Desenul minuțios și bricurile sunt realizate de mâna unui artist; fondul albastru ultramarin cu stele albe specifice Țării Oitului. Cromatica: fond albastru, roșu, verde, alb, negru. Dimensiuni: L=55 cm l=50 cm g=3 cm, rama, 5,5 cm	1847	Stare de conservare: foarte bună
21	Icoană pe sticlă nr. inv. 38865 (91299)	Autor: Savu Moga (1816-1899) Atelier: Zonă/centru: Arpașu de Sus,	"Punerea în mormânt"	Materiale: sticlă prelucrată manual (glajă); lianți (oțet, albuș de ou, clei de oase, fiere de bou), lemn de brad; tempera, foiță de aur. Tehnică și unelte: Pictură pe sticlă în tehnica „în oglindă”, pictat cu pensula, desenat cu penița, foiță aplicată, tăiat, cioplit, fasonat, îmbinare cu pene și cuie de fier. Forma_Piese: Dreptunghiulară, o piesă compusă din icoană; ramă și spate de ramă. Decor: Scena centrală înfățișează așezarea lui Iisus în mormânt; 2 apostoli țin lințolul la cap	1/2 sec. XIX	Stare de conservare: foarte bună Inscripții: IS. HS. -NIKA

		Tara Oltului		<p>și la picioare, 2 îngeri îl ridică din față. Maria este înconjurată de femeiele sfinte și de arhangheli. Scena este încadrată de o arcadă cu decor baroc în care pe fondul alb se distinge crucea Răstignirii. Două candelă ce atarnă și stele aurii pe fond. De o parte și de alta a scenei centrale medalioane cu cei patru evangheliști. Pe fondul albastru închis al cerului sunt prezente soarele și luna încercuite de raze roșii. Pământul din culori alternate (verde și ocru); iarba separată de grupe de liliac negre și albe. Întreaga scenă este încadrată de un chenar cu șiruri de romburi cu lanți și dantelărie barocă. Figurile capătă volum prin umbre fine. Piesa reprezintă una din capodoperele lui Moga, ilustrând magistral stăpânirea compoziției într-o suprafață redusă.</p> <p>Cromatică: albastru, verde, ocru, alb, negru, auriu, roșu.</p> <p>Dimensiuni: L=68,3 cm l=62 cm g=2,5 cm, rama 5 cm</p>		
22	Icoană pe sticlă nr. Inv. 52899	Autor: Atelier: Zonă/centru: Nicula	"Maica Domnului cu Pruncul"	<p>Materiale: Sticlă manuală (glajă); vopsele tempera, foiță de aur.</p> <p>Tehnică și unelte: Desenat cu tuș și peniță; pictură pe dosul sticlei "în oglindă"; foiță aplicată; tăiat, cloplit, fasonat; îmbinare cu pene și cule.</p> <p>Forma_Piese: Dreptunghiulară; o piesă compusă din icoană, ramă și dos la ramă.</p> <p>Decor: Scena reprezintă pe Maica Domnului de tip Hodighitria (călăuzitoarea) cu pruncul Iisus în brațe. Pruncul Iisus este adult, maforion roșu cu căptușeală verde, fără bricuri. Fondul albastru este plasat sub trei frunze roșii.</p> <p>Cromatică: albastru, roșu, maro, verde, alb, negru, auriu.</p> <p>Dimensiuni: L=30 cm l=25 cm</p>	2/4 sec. XIX	 <p>Stare de conservare: foarte bună</p>

DIRECȚIA GENERALĂ PATRIMONIU CULTURAL NAȚIONAL
DIRECȚIA MUZEE, COLECȚII, GARANȚII GUVERNAMENTALE
COMISIA NAȚIONALĂ A MUZEELOR ȘI COLECȚIILOR
Nr.7452 /2/18.12.2007

HOTĂRÂRE DE CLASARE

În ședința din data de 18.12.2007, în urma analizării Rapoartelor de Expertiză și a documentației specifice, Comisia Națională a Muzeelor și Colecțiilor a hotărât clasarea în patrimoniul cultural național mobil, categoria juridică "Tezaur", a 22 bunuri cu semnificație etnografică (icoane pe sticlă), din patrimoniul Muzeului Național al Satului "Dimitrie Gusti".

Prof. univ. dr. Ionel CÂNDEA

PREȘEDINTE
COMISIA NAȚIONALĂ A
MUZEELOR ȘI COLECȚIILOR